

PRENUMERATA:

kosztuje z dostawą w miejscu:	
miesięcznie	— 90 Zł.
kwartalnie	2 70 „
półrocznie	5 40 „
rocznie	10 80 „
Prenumerata zamiejscowa:	
miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 „
półrocznie	6 „
rocznie	12 „

HĄSŁO

OGŁOSZENIA:

Strona	260 Zł.
1/2 strony	130 „
1/4 „	65 „
1/8 „	40 „
1/16 „	20 „
1/32 „	10 „

Przed tekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., poszukującym pracy 50% zniżki.

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim.

Naczelny redaktor: Jan Kulesza.

Godziny przyjęć: od 11—13 i od 16—18.

Konto czekowe P. K. O. Kraków Nr. 406.862.

Nr. 32.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Wałowa 1. 19.

Rok III.

Już nadeszły

do Filji

Antoniego Uwiera

w Tarnowie

najmodniejsze Materiały na jesień i zimę dla Pań — dla Panów
nowy wybór sukna męskiego — kołdry, koce, derki, szyfony, barchany,
flanelki. Ceny nadzwyczaj umiarkowane. — Towar tylko doborowy.

Olbrzymi wybór!

Dla P. T. Urzędników ulgi w spłatach miesięcznych.

Już za miesiąc.

Miasto nasze przybiera odświeżoną szatę. — Z dużym nakładem energii usuwa się zrujnowanie wojennych zaniedbań a specjalnie główne ulice, planty i ogród strzelecki nadają miastu europejskości. Skrzętna ta praca nad oczyszczeniem miasta ma oczywiste ważne powody. Prochy Wielkiego Syna naszego grodu, bohatera narodowego, zwycięzcy z pod Ostrołki, którego losy smutnej emigracji polskiej zapędziły hen, aż do Aleppo, powrócą do swego rodzinnego miasta, aby po tułaczce wiekowej spocząć w rodzinnej ziemi.

Z niezwykłą uroczystością żegnać będą zwłoki bohatera na ziemiach tureckich, aby oddać hołd temu, który walcząc w szeregach narodu obcego, wstawił bohaterstwem imię swojej ojczyzny.

A już z niezwykłym pietyzmem złoży naród węgierski hołd przejeżdżającym prochom bohatera.

Kiedy zwłoki gen. Bema znajdą się na ziemiach Polski, cały Naród odda Wielkiemu Bohaterowi hołd. Kraków urządza szereg uroczystości, lecz ziemia tarnowska przyjęła na siebie

główny, a tak chlubny ciężar uroczystego przyjęcia prochów syna swej ziemi.

Wielki zaszczyt spada na Tarnów, lecz i wielka odpowiedzialność. Miasto nasze przyjmuje niejako obowiązki stolicy, urządzając u siebie uroczysty pogrzeb wielkiego generała. Zjedzie do naszego grodu najwyższy dostojnik Polski p. prezydent Mościcki, zjadą przedstawiciele obcych mocarstw i liczne delegacje. Przez jeden dzień Tarnów nabierze wyglądu stołecznego miasta.

Obowiązek, który wzięliśmy na siebie może przewyższa nasze siły, jednakowoż właśnie dlatego musimy się spoić i rzetelnie popracować, aby uroczystość wypadła bez zarzutu i abyśmy wobec delegacji zagranicznych i krajowych nie przedstawili się w świetle zapadłej prowincji. Utworzył się szeroki komitet obywatelski, który podzielony na sekcje wziął na swe barki ciężar urządzenia uroczystości. Jednak komitet chociażby najbardziej energiczny, nie podolał zadaniu, jeśli całe społeczeństwo tarnowskie, ochotnie nie pospieszy mu z pomocą. Tarnów znajduje się u progu olbrzymiego rozrostu. Władze rządowe popierają przychylnie rozwój naszego miasta i w przyszłości mają zamiar szereg wielkich przedsięwzięć naszym miastem urządzić.

Niechaj ta uroczystość będzie miaromierzem naszych sił, niechaj wykaże, że Tarnów ma inicjatywę i umie pokonać trudności przechodzące siły miasta prowincjonalnego.

Ogólny program uroczystości jest już ustalony i zatwierdony. Komitet obywatelski, składający się z 12 sekcji, pod ogólnym kierownictwem p. star. Marossanyi'ego, burm. Kryplewski

Kiedy Go widziałem...

Kartki ze wspomnień b. legionisty.

Wczesny poranek sierpniowy.

Błonia krakowskie wysrebrzone rosą mglistą. — Z jednej strony czarne kontury Wawelu, z drugiej promieniający stożek Kopca Kościuszki.

Zwarte oddziały Strzelca w nerwowym tempie zajmowały wyznaczone miejsca. Cisza — rozkazy zamilkły — szeregi skrzępy nieruchomo. Wtem szmer — stłumione wyrazy — z ust do ust błyskawicznie podawany: Kom.. Komen.. Komendant... W chwilę przed szeregami stanął... On — — —

W głowie miałem taki szum, serce mi tak waliło, a w oczach tak się ćmiło, że postaci Jego wyraźnie nie widziałem, a z tego, co mówił rozumiałem tylko wyraźnie pierwsze i ostatnie słowa: „Obywatele... — macie bić się, umierać i zwyciężać dla Ojczyzny“.

Minął rok prawie. Było to w połowie lipca.

Wczesnym rankiem w ataku zdobyliśmy pod Tarnowem przyczółek mostowy nad Wisłą, umocniony piętnastoma rzędami drutów kolczastych i „wilczymi dołami“. Most jednak został spalony przez Moskali, o przeprawie nie mogło być mowy.

Przychodzi rozkaz: Wieczorem zająć pozycje na drugiej stronie Wisły pod Urzędowem. Choć tylko prosty „legun“ nie rozstawiałem się nigdy z mapką; wprowadzić była ona w skali jeden do trzech z 6-ma zerami, to jednak można było się zorientować, że do wskazanych nam pozycji, rachując drogę okólną przez Anapol, gdzie już był most pontonowy, odległość wynosi przynajmniej 70 klm.

Przeciągły rozkaz: maaaarsz... i sinawo-popielatawa linja I szej Brygady wyciągnęła się w długiego węża...

Pierwsza godzina marszu równego, spokojnego, niemęczącego... pięciominutowy odpoczynek...

Rozkaz: powstań... maaaarsz...

Druga godzina marszu... znów pięć minut... powstań... marsz.

Trzecia godzina... pięć minut... powstań, marsz... i tak co godzinę, systematycznie, z dokładnością do sekundy...

Słońce sięga zenitu. Spiekota nieba niemiłosierna. Rozpalone piaski nadwiślańskie parzą „samorodne“ podeszwy, pot ścieka smrodliwymi kałużami po wszystkich zagłębieniach ciała, wszy rozwścieczone urządzają harce po plecach, do których przylepił się plecak, ...ale to nic... wszystko to nic... wobec pragnienia, w gardle, w ustach tak sucho, że śliny do przełknięcia nie znajdziesz... ogarnia człowieka jakaś depresja; wirują pytania, wreszcie pokusa do buntu... rzucić plecak, rzucić karabin, rzucić się samemu na ziemię, byleby nie iść, nie iść już dalej...

Widzę... widzę wyraźnie... widzę konfidenta maszerującego na czele, widzę jego przygarbioną nieco postać, w tył założone ręce, widzę, jak brnie po piachu, jak się z upałem i zmęczeniem — widzę i — czuję jakiś świeży przypływ energii, czuję się silniejszym, przynębnienie mija... Marsz, który staje się coraz częściej biegiem, szczególnie dla mnie, już nie nuży.

Późnym wieczorem docieramy do Urzędowa.

Do Urzędowa? Nie! Raczej do okopów obok gruzów całkowicie spalonego Urzędowa. [Noc chłodna

i ugaszone pragnienie w jednej z niezatrutych studni, nadzieja przespania się wprawiają wiarę w dobry humor; niestety wyładować go nie można, gdyż jesteśmy w bliskości nieprzyjaciela, cisza musi być bezwzględna.

Tyraljerą zajmujemy okopy; ale dziwne... ciągle jest to: „odbij w prawo“; już zdawałoby się powinien przyjąć rozkaz usadowienia się w rowach, a tu tymczasem znów „odbij w prawo“; cóż jest u licha? Tyraljera tymczasem rzędnie coraz bardziej; już ledwo mającą sylwetki kolegów z jednej i drugiej strony.

No! nareszcie: „do okopów wstąpi!“ W świeżej, pulchnej ziemi zawsze się człek czuł doskonale, tym razem jednak tak jakoś było nieswojo! Ani na lewo, ani na prawo nie widzę nikogo! Antek! odpowiedziało, mocne chrapnięcie. Bronek! wołam w drugą stronę. Odpowiedziały podobne dźwięki tylko grubszej głębsze.

Pierwszy brask, a za nim szybko, jak w tym czasie bywa, świt!

Wyteżając oczy przed siebie, dostrzegłem kilka gęstych, długich nieskończenie kolumn tyraljery moskiewskiej. Lawina ta zbliżała się ku nam cicho, ostrożnie, od czasu do czasu zatrzymując się!

Antek, Bronek... Moskale! — porucznik Długosz pędem, przeleciał nasz pluton.

Rozkaz: Dowolny ogień! Oszczędzać ładunków!

Zaraz na wstępie bitwy taka zapowiedź, jak z doświadczenia wiedzieliśmy, nie wróżyła nic dobrego!

Rozpoczęło się zmaganie, długie, niepewne! Moskale coraz bliżej i jest ich coraz więcej, a my w okopach jeden od drugiego o dziesięć kroków!

Brygada nasza, która mogła objąć w najlepszych warunkach odcinek trzy do czterech kilo-

go i pułk. szt. gen. Kleeberga, podoła zapewne swemu zadaniu, jednakowoż jak już wyżej nadmieniliśmy tylko z pomocą całego społeczeństwa. Specjalnie sekcja kwaterunkowa pod kierownictwem p. inż. Wowkonowicza zwraca się z apelem do wszystkich mieszkańców Tarnowa, aby ze chcieli się zwrócić do niego z podaniem wolnych pokoi, w których mogliby przez kilka godzin dn. 7. X. goście odpocząć. Hotele, szkoły i koszary nie wystarczą. Jesteśmy przekonani, że mieszkańcy Tarnowa chętnie odpowiedzą na ten apel i ułatwią komitetowi pracę, oddając większą ilość pokoi do dyspozycji. Zachowanie porządku i powagi podczas uroczystości ułatwi znacznie komitetowi pracę i wykaże wobec obcych o kulturze i karności mieszkańców. Ponawiamy zatem gorącą prośbę do całego społeczeństwa, aby nie zrzuciło odpowiedzialności i ciężaru pracy na barki nielicznego komitetu, lecz zechciało z całą energią współpracować, aby uroczystość przyjęcia wielkiego bohatera w mieście rodzinnym wypadła imponująco.

Komitet prasowy, znajdujący się w Starostwie, w skład którego wchodzi redaktor Gawęł Kazimierz, red. Jan Kulesza, Dr. Rozwadowski, Dr. Homet, Dr. Rein, będzie stale informował publiczność o pracach komitetu obywatelskiego oraz z całą ufnością wzywał będzie ogół w razie potrzeby do współpracy.

K.

Zmiana na stanowisku inspektora szkolnego.

W tych dniach opuścił nasze miasto p. Leon Grabowiecki, inspektor szkolny, przeniesiony do Ropczyc w drodze urzędowej. Jakkolwiek na terenie tutejszego powiatu pracował p. Grabowiecki zaledwie 4 lata, działalność jego zaznaczyła się w różnych dziedzinach życia społecznego, gdzie jako pracownik cichy a niezmiernie stanowczy stał się zawsze ochotnie do pracy. Działalność jego nie ograniczała się tylko do pracy szkolnej, do której jako inspektor był obowiązany, ale można go było spotkać wszędzie tam, gdzie chodziło o szerzenie oświaty wśród ludu i o wychowanie prawdziwego Polaka-obywatela. Tarnowskie Koło T. S. L. traci w p. Grabowieckim rzetelnego oracza na niwie oświatowej. (Był przewodniczącym sekcji oświaty pozaszkolnej) niemniej tutejszy Oddział Związku Strzeleckiego pozbawiony został prezesa, który w stosunkowo krótkim czasie potrafił w „Strzelcu” tchnąć życie i zapal realnej pracy dla Ojczyzny. Powiat tarnowski stracił naprawdę człowieka nieprzeciętnej miary, a już chyba najdotkliwiej odczuje tę stratę szkolnictwo powszechne.

—o—

x.

metrów, objęła ośm do dziesięciu kilometrów frontu, ogołoconego doszczętnie przez zdradę dwóch pułków czeskich.

Sytuacja stawała się przykra, naboń coraz mniej! Niepewność wkradała się w serca!

W tem z ust do ust podawana zerwała się wieść: Komendant, Komendant idzie! Oderwałem twarz od kolby...

I oto... tam wzdłuż okopów sunęła ukochana Postać! Rękę prawą od czasu do czasu podnosił do maciejówki, od czasu do czasu idąc coś — widać do swych w rowach stojących żołnierzy przemawiał.

Jakby spłoszeni czemś nieokreślonym przybiegli do mnie Antek i Bronek! Stanęliśmy wyprężeni bez słowa. Razem z postawą wyprężyło się we mnie całe moje jestestwo, cała dusza; serce moje uderzało w przyspieszony takt nóg zbliżającego się Komendanta!

„Nie dajcie się chłopcy!” usłyszałem ten sam co kiedyś na Błoniach głos!

W tej chwili oczy Komendanta wdarły się głęboko przez nasze źrenice do naszych jaźni, by w nich poczynić głębokie przemiany: „Nie damy się Komendancie”, jednogłośnie i całą mocą głosu zawołaliśmy! A w duszy mej zapadały dalsze przyrzeczenia, których już On słyszeć nie mógł!

„Do ostatniego tchu, do ostatniej chwili życia...”

Listopadowe przymrozki 1915 r. ścięły dość mocno bagna Styru. Okopy i ziemianki pobudowane z darni zmarzniętej wyglądały z zewnątrz jako tako, wewnątrz jednak, gdy tylko w nich dłużej paliło

W sprawie gospodarki miasta.

Wiec urządzony w niedzielę przez P. P. S. wykazał, jak bardzo mieszkańcy Tarnowa interesują się gospodarką naszego miasta, gdyż zgromadził bardzo liczne rzesze nie tylko robotników ale i inteligencji oraz mieszczaństwa. Referował asesor Ciołkosz, skreślając całokształt dotychczasowej pracy od czasów reaktywowania Rady, poświęcając najwięcej czasu rozbudowie i konserwacji dróg, zapewnieniu bezdomnym dachu nad głową przez adaptację baraków na hucie, oraz budowie domów na Pogwizdowie. Referent stwierdził, że mimo skromnego budżetu, dokonano dosyć wiele w ostatnich dwóch latach w mieście, jednak przy sprężystym kierownictwie można było dużo więcej zdziałać. Z wielkich planów inwestycyjnych przystąpiono nareszcie do budowy rzeźni, lecz hale targowe i projekta kanalizacji spoczywają w biurkach prezydium miasta. Stwierdził, że w największym zaniedbaniu znajduje się szkolnictwo i opieka społeczna.

Zatrważające podał referent cyfry. Otóż około 500 dzieci w wieku szkolnym nie pobiera wcale nauki z powodu braku miejsca w szkołach.

Szkoła im. Hoffmanowej znajduje się w strasznych warunkach higieny. W dziedzinie opieki społecznej, zarząd miasta acz wydaje bardzo duże sumy na ten cel, bo prawie 150.000 zł., inicjatywę pozostawił w rękach prywatnych, z powodu czego opieka ta jest dorywcza i nie wystarczająca. Zarząd miasta powinien opiekę społeczną zorganizować w administracji gminnej i utworzyć domy sierocy, schroniska dla starców, żłobki dla niemowląt.

Z całego referatu asesora Ciołkosza wypływa, że w samorządzie naszego miasta brak jest inicjatywy i energii. Po referatach uchwalili zebrani wnioski, które delegaci wręczyli p. staroście i burmistrzowi.

Miedzy innymi uchwalono wniosek zwrócenia się do odpowiednich czynników rządowych i parlamentarnych o rozszerzenie ustawy samorządowej t. zw. „małej” na teren Małopolski, aby można według niej urządzić nowe wybory do Rady miejskiej. Uchwalono wezwać Magistrat, aby w najbliższym roku administracyjnym przystąpił do adaptacji baraku na dom noclegowy dla robotników fabryki zw. azot, do budowy łaźni i kanalizacji, budowy szkoły im. Hoffmanowej, budowy gimnazjum i seminarjum żeńskiego oraz założenia zawodowej szkoły ślusarsko-stolarskiej. Uchwalono zwrócić się do władz politycznych z żądaniem poskromienia pewnego odłamu prasy tarnowskiej, która sieje nienawiść i rzuca kalumnie na czołowe osobistości naszej hierarchii społecznej.

—o—

—a

W sprawie urzędu celnego.

Sprawa tak gorąco zajmująca umysły kupiectwa tarnowskiego została ostatnio wznowiona przez radcę Izby Handlowej p. inż. K. Szancera, który zwrócił się do Ministerstwa handlu i przemysłu z doskonale umotywowaną prośbą podpisaną przez najwybitniejszych kupców i przemysłowców okręgu tarnowskiego o przywrócenie Urzędu Celnego do Tarnowa. Równocześnie zwrócił się Zarząd P. F. Z. A. do Ministerstwa popierając usilnie tą prośbę.

Jesteśmy przekonani, że Ministerstwo biorąc pod uwagę, że tak handel jak i przemysł wzrósł w Tarnowie w ostatnim roku bardzo znacznie, że P. F. Z. A. ma bardzo utrudnioną pracę dlać swoje maszyny w Krakowie, że Urząd celny w Krakowie jest tak pracą przeciążony, że kupcy całe miesiące czekać muszą na odprawę celną, a poatem, że gmach urzędu celnego istnieje nie zamieszkały w Tarnowie, że urzędnicy celni mieszkający w Tarnowie muszą do Krakowa dojeżdżać, aby wypełniać swoją służbę, więc nie ma właściwie żadnych rzeczowych przeszkód w przywróceniu Urzędu Celnego w Tarnowie, przychylił się do prośby przedstawicieli Izby Handlowej oraz szerokich sfer kupiectwa i uczynił zadość słusznym ich żądaniam.

Dziwi nas tylko obojętność tarnowskiego Magistratu w tak pięknej sprawie.

—a

Komunikat B. B. W. R.

Sekretariat B. B. W. R. komunikuje, iż interwenjuje w sprawach ogólnych, tj. dotyczących miast, miasteczek, gmin i wsi oraz organizacji społecznych bez względu na przynależność partyjną osób, które potrzeby wymienionych jednostek zbiorowych przedstawia pisemnie lub ustnie, (z załączeniem dokumentów).

Bezpłatnych porad prawnych udziela Sekretariat we wtorki i piątki od godz. 12—13 w lokalu przy ul. N. P. Marji, L. 9.

Remont ratusza — czyli prace bez końca.

Od kilku lat stary nasz ratusz otoczono belkowaniem, aby starożytny ten budynek odnowić.

Od kilku lat dłużej kilku robotników około starych murów i jakoś naprawek nie mogą ukończyć.

Czyżby się nie dało w szybszym tempie doprowadzić ratusz do porządku, zwłaszcza że podczas uroczystości bemowskich wielu obcych ten starożytny zabytek naszego miasta, będzie chciało oglądać.

—a

się ognisko, ociekały błotem a spód zamieniał się w ruchome trzęsawisko.

Nasz pluton pełnił służbę bataljonową, do tej służby należało również wysyłanie łącznika do komendy brygady. Traf mnie do tej funkcji wyznaczyl. O godz. 3-iej rano zameldowałem się u kapitana Sława.

Ziemianka komendy brygady niewiele różniła się od innych! Rozgrzane błoto cuchnęło niemożliwie! Jedynie „podłoga” wyłożona była balikami, które zresztą pod nogami uginały się jak nożne klawisze organów.

Pierwsza część ziemianki przeznaczona była dla służbowych, w drugiej mieścił się sztab. Części tej ziemianki odgródzone były od siebie ścianą z darni, w której były drzwi z kilku tarcic, poprzepłatanych tatarakiem i sitowiem.

W „izbie” dla komendy było cicho, jedynie światło przeciskało się szparami źle utkanego sitowia.

W izbie służbowej, zdaje się wszystko drzemało. Zbliżyłem się z całą ostrożnością do tych drzwi, leciusięko rozchylając sznureczki sitowia, zajrzałem do wnętrza...

Nad niskim stołem zgarbiony we czworo siedział On.. On, sam Komendant...

Snuł widać nowe plany walk, bo czoło było głębokimi myślami zorane.

Wiele czasu upłynęło! Nowe plany Komendanta zrealizowały się w Szczypiornie, Benjaminowie i... Magdeburgu... Ale nadszedł dzień, dzień wielkiej wolności, zdobytej walką i cierpieniem heroicznym Komendanta.

I widziałem Go znów, widziałem w tym dniu wolności na królewskim szlaku.. widziałem Go na rękach robotników polskich niesionego z Wawelu, widziałem Go w takiej aureoli i zachwycie tłumów, jakich nie doznali najwięksi nasi monarchowie, bo czyż władzę, czy wodza jakiego polskiego lud tak nosił na swych rękach, jak Jego?

I widziałem Go raz jeszcze...

Widziałem go na ślubie mego brata, kiedyś najmłodszego czterastoletniego legionisty!

Córka moja czteroletnia mówiła wierszyk ku czci Marszałka! zaczęła mówić, ale tak cicho i nieśmiało, że Marszałek musiał schylić się we czworo, by swą ucho do jej ust nadstawić:

„Warczą karabiny i brzęczą pałasze

Nasz Piłsudski wyszedł w pole,

A z nim chłopcy nasze.

Wodzu nasz, Ty Wodzu, przewodź świętej

[sprawie

I każ trąbić trębaczowi po całej Warszawie...”

W tem miejscu Marszałek porwał w górę Marysię i złożył na jej czoło pocałunek!

Słowa przez mą córkę wypowiedziane, stały się żywą przepowiednią, najdonioślejszego dzieła, jakiego dokonał Marszałek, przebudowy duchowej naszego narodu.

Legun.

*) Feljeton ten drukowany przez legionistę w „Epoce” jest najlepszym świadectwem miłości, jaką otaczają żołnierze swego ukochanego Wodza.

Kosztowny gazomierz.

Jeśli objedziesz Europę wzduż i wszerz nie spotkasz w żadnym mieście tak kosztownego gazomierza jak go ma Tarnów, gdzie abonent gazowni opłaca za zegar 3 zł. 50 gr. I zdarza się że biedak wypala miesięcznie gazu za 2 zł. a płaci jeszcze 3 zł. 50 gr. za zegar. Czy magistrat nie chciałby jak w innych miastach obniżyć opłatę za gazomierz na 50 groszy, co by się doskonale kalkulowało, albowiem zegar taki kosztuje 150 zł. i jest na 25 lat obliczony. Według dzisiejszych opłat magistrat wyciąga z każdego zegara przeszło 1000 złotych.

Niwelacja ul. Piłsudskiego.

Niezwykle dziwnie prowadzone są prace przy ul. Piłsudskiego. Przez miesiąc ulicę przekopywano, brukowano, w końcu po długiej pracy ulica otrzymała bardzo piękny wygląd, aż tu nagle przed kilku dniami poczynają piękne wybrukowaną ulicę na nowo przekopywać. Zdziwiony zapytałem co to ma oznaczać, dlaczego przekopują wykończoną ulicę i dowiedziałem się, że kierownictwo zapomniało o całkiem drobnej rzeczy d... założeniu gazu, więc trzeba całą ulicę przekopywać aby założyć gaz. Czy nie szkoda pieniędzy i pracy?

Czy Kantorja jest poza nawiasem prawa?

Ulice w pobliżu ogrodu Strzeleckiego niweluje się w gwałtowny sposób, chcąc obcy dać obraz pięknego Tarnowa. Może jednak ktoś z obcych zabiłby nieco w bok i ze zgrozą zobaczy ul. Kantorję, gdzie mimo naszych protestów, mimo domagań się magistratu w zabudowaniach rządowych szkoły ogrodniczej stoją przy ul. chlewki i stajnie zanieczyszczając ją i rozsiewając wprost niemożliwe wonie. Ponadto kierownictwo szkoły urządziło przy budynkach nasypy tak, że trudno jest przejechać dorożkę przez ulicę a w nocy zagrażają one bezpieczeństwu człowieka.

Onegdaj dorożka przewożąca w nocy mieszkańca tej ulicy wywróciła się koło nasypu, powodując silne potłuczenie się pasażera.

Konieczną jest rzeczą aby magistrat nieco aktywniej zajął się tą sprawą i zmusił odpowiedzialnie czynników do stosowania się do przepisów higieny i porządku publicznego.

Na ekranie życia.

Ach co za radość. We wszystkich oknach twarzyczki i twarze rozanielonych matron i dzieci spoglądają na wacający pułk strzelców konnych.

Ach popatrz, popatrz Zosiu jaki Grzesiu ładny, jak opalony piszczy kochliwa Minka. Ale Zosia wylupiała ślepki tylko na Wicusia co zawadjacko na koniu siedzi i podkręca wąsika. Lecz nie tylko nadobnym było smutno bez naszych wojaków, smutno było u Skolimy, smutno na ulicach miasta bez naszej piątki i szesnastki.

Wybrany komitet na „Tydzień dziecka i matki“ wzorowo pracuje. Zebrała się onegdaj sekcja odczytowa. Z kilkunastu członków tej sekcji zeszło się aż trzech, i przewodniczący sekcji rzekł się swej godności poszedł do domu. Jeżeli wszystkie sekcje tak świetnie pracować będą, to „tydzień matki uda się znakomicie.

Uderz w stół a p. Rein się odezwie. Z oburzeniem napiętnowaliśmy wstrętny ton artykułów w „Naszym Głosie“, zaznaczając, że został wywołany zdaniem w „Tygodniku Żydowskim“ zarzucającym autorowi z Naszego Głosu — analfabetyzm. Coś w tym moim obiektywnym artykule dojadło przygodnemu współpracownikowi Nowego Dziennika i Tygodnika Żydowskiego p. Reinowi i rzucił się w ostatnim numerze Tygodnika na mnie z całym impetem, chcąc koniecznie dowiedzieć, że Tygodnik Żydowski nie jest szowinistycznym pismem i groził mi że będzie mocniejszych jeszcze nieco wyrazów używał, walcząc o godność swego narodu. Po co te groźby kochany doktorze? Walcz pan spokojnie!

KRONIKA.

MLYNY PAROWE SZANCERÓW po całkowitym remoncie według najnowszych systemów zagranicznych rozpoczęły pracę i wymielają mąkę niespotykaną dotychczas u nas jakości.

W OSTATNICH DNIACH powstało w Tarnowie nowe przedsiębiorstwo dorożek automobilowych różniące się tem od dotychczasowych, że rozporządzają bardzo wytwornymi wozami marki Citroën.

DNIA 7/9 1928 r. między 12—13 ukryli się nieznani sprawcy w hurtowni tytoniu przy ulicy Nowy Świat należącej do Salpetera i gdy właściciela nie było w sklepie skradli ze szuflad gotówkę w kwocie około 400 zł., poczem gdy Salpeter wrócił odemknął sklep zbiegli zabierając ze sobą skradzione pieniądze. Na doniesienie poszkodowanego sprawą tą zajęła się policja i wyjaśniła, że kradzieży tej dopuścili się: Władysław Jasiak, Jan Masło, Franciszek Turaj i Marjan Skrabacz, wszyscy bez stałego miejsca zamieszkania, którzy po kradzieży udali się do lasu na Górę Marcina i tam łupem się podzieliли. Wymienieni sprawcy kradzieży zostali dnia 9/9. 1928 r. aresztowani i do więzienia S. O. w Tarnowie odstawieni.

DNIA 8/9 1928 r. odbywała się zabawa w Rzędzinie i w czasie tej doszło do awantury, podczas której zostali ciężko pokaleczeni nożami: Roman Niedojadło, Jakób Niedojadło i Piotr Niedojadło z Rzędzina. Roman Niedojadło został tak ciężko pobity, iż przostaje na leczeniu w tut. Szpitalu powszechnym. natomiast inni ranni leczą się w domu. Sprawcami powyższej awantury byli: Józef Kozioł, Józef Bućko i Andrzej Duś, wszyscy z Rzędzina i ci posługiwali się w bójce nożami.

ZE SPORTU.

Wyścigi kolarskie Tarnowa.

K.K.S. „Metal“ i Z.T.G.S. „Samson“ urządziły w dniu 2. września b. r. I. Doroczny Okręgowy Bieg Kolarski o Mistrzostwo miasta Tarnowa. Na starcie stanęło 34 zawodników reprezentując 12 ciał Towarzystw Sportowych. Widzeliśmy zawodników tej miary jak Duda z Garbarni, Żak z Legji, Piotrowicz z Wawelu, Leibler z Makkabi, dalej poważnych zawodników lwowskich i rzeszowskich, reprezentowany był Chrzanów, Trzebinia i miejscowe Towarzystwa Sportowe. Bieg rozpoczął się o godz. 7:43 a mimo wczesnej pory zgromadziły się na starcie tłumy publiczności. Zaraz z miejsca obejmuje prowadzenie Duda z Garbarni, za nim wyciągnięci sznurem na przestrzeni kilku kilometrów idą Żak z Legji, Piotrowicz z Wawelu, Kostrzębski z L.T.K. i Stefański z Fabloku Chrzanów.

W Tuchowie przechodzą jako pierwsi w tym samym porządku powyż wymienieni zawodnicy, za nimi idzie Leibler z Makkabi oraz reszta zawodników. Przez Gromnik, Zakliczyn i Wojnicz przechodzą jako czołowa grupa Duda, Żak, Piotrowicz i Kostrzębski. Na dalszych miejscach następują zmiany na skutek defektów.

Biegowi towarzyszą w dwóch samochodach siedziowie w osobach: pp. nadkom. P.P. Drożdżańskiego, kapt. W. P. Żyborzkiego. Dra Szancera, Inż. Letschera, Dra Ehrenfreunda, Fusiarskiego, Lubienieckiego, Inż. Schwanenfelda i Dumańskiego ułatwiając zawodnikom jazdę.

Na mecie przy ul. Krakowskiej na 2 gim klm. oczekiwały zawodników tłumy publiczności, które obserwowały z zapartym tehem walkę między Dudą a Żakiem, którą wygrał Duda wyprzedzając Żaka na ostatnich paru centymetrach.

Duda wygrał bieg w czasie 2.20.28., drugi Żak z Legji 2.20.28 1/2, trzeci Piotrowicz Józef z Wawelu 2.24.45., 4-ty Jakubiec z Garbarni, 5-ty Biela z Trzebini, 6 ty Kowal z Sokoła II. Podgórze, 7 my Kostrzębski z L.T.K., 8 my Węglarz z Garbarni, 9 ty Leibler z Makkabi, 10-ty Ptak z Trzebini.

Z miejscowych przybył jako pierwszy w ogólnej klasyfikacji 11-ty Koryl, drugi jako 12-ty Maziarz, trzeci jako 21-szy Mróz, wszyscy trzej z Metalu.

Po skończonym obliczeniu wyników przez Komisję Sędziowską udali się zawodnicy oraz delegaci klubów udział w biegu biorących do sali Rady Miejskiej, gdzie o godz. 12 tej w obecności delegatów Starostwa, Gminy i Wojskowości odbyło się uroczyste rozdanie nagród. Do zebranych przemówił burmistrz Dr. Kryplewski, poczem p. starosta Marossanyiowa dekorowała pierwszych 10-ciu żetonami pamiątkowymi, wręczając zwycięzcy puchar wędrowny obdarzając przytem tychże oraz 3-ch Tarnowian cenami nagrodami ofiarowanymi przez firmy handl. i władze miejscowe. Każdemu ze zwycięzców gratulował p. starosta Marossanyi i p. burmistrz Dr. Kryplewski. Po skończeniu uroczystości podziękował imieniem obu Towarzystw p. inż. Szancer prezes Samsonu wszystkim obecnym za współpracę przy zorganizowaniu tej imprezy.

Organizacja wprost znakomita spoczywała w rękach niezmordowanych pp. Dumańskiego Stan. i

Feldbauma Aleks., którzy ze swego zadania wywiązali się bez zarzutu. Kierownictwo biegu prowadził p. Inż. Letscher, zaś z ramienia Woj. Kom. Tow. Kol. w Krakowie byli obecni pp. Bogacki i Szczepanik.

I. Turniej Tenisowy o Mistrzostwo Żydowskich Towarzystw Sportowych w Polsce.

Z.T.G.S. „Samson“ urządzając z ramienia Wszechświatowego Związku Żydowskich Towarzystw Gimnastyczno-Sportowych „Makkabi“ Okręg Polska w dniach 6 i 9 b. m. na swych własnych kortach I. Turniej Tenisowy o Mistrzostwo Żydowskich Tow. Gimn.-Sportowych w Polsce, dało jeszcze raz wyraźny dowód swego rozwoju fizycznego i zdolności organizacyjnych.

Lipcową wprost pogodą sprzyjała zawodom, które w przeciągu dwóch dni zdołano przeprowadzić. Poszczególne wyniki turnieju są następujące:

W grze pojedynczej panów zwycięża Aleks (Makkabi—Kraków) zdobywając tytuł mistrza na r. 1928, II-gie miejsce zajmuje Winkler (Hakoah—Bielsko).

W grze podwójnej panów zdobywają I-sze miejsce pp. Aleks Janek (Makkabi—Kraków), II-gie „Stanek“ „Zygmunt“ (Samson—Tarnów).

W grze pojedynczej pań zdobywa I-sze miejsce p. „Wanda“ (Samson—Tarnów) zostając tamsamem mistrzynią na r. 1928, II-gie miejsce przypada p. Lionówny (Samson—Tarnów).

W grze mieszanej zwyciężają pp. Haberówna—Winkler (Hakoah—Bielsko), II-gie miejsce zajmują pp. Lionówna—Schnur (Samson—Tarnów).

Juniorzy dali następujące wyniki w poszczególnych konkurencjach:

W grze pojedynczej panów I-sze miejsce zdobywa p. Janek (Makkabi—Kraków).

W grze podwójnej panów zwyciężają pp. Aleks i Janek, II-dzy „Stanek“ i „Zygmunt“.

Grę pojedynczą pań wygrywa p. „Irena“ (Samson—Tarnów).

Grę mieszaną pp. „Wanda“—„Stanek“ (Samson—Tarnów).

Po skończonych zawodach odbyło się uroczyste rozdanie nagród. Przemawiali pp. dr. Schönfeld, inż. Szancer, dr. Mechner, zaś imieniem zawodników zamiejscowych p. Sternberg z Bielska dziękując organizatorom za serdeczne przyjęcie jakiego doznali. Zwycięzców dekorowała pamiątkowymi żetonami wręczając cenne nagrody p. inż. Szancerowa wraz z p. dr. Ehrenfreundem.

Puchar wędrowny ufundowany przez Wszechświatowy Związek „Makkabi“ dla drużyny która ogółem zdobydzie w turnieju największą ilość punktów, otrzymało Z.T.G.S. „Samson“—Tarnów, dając tem dowód iż wyczyny jednostkowe są tylko miernikiem odpowiedniego wyspecjalizowania się, zaś drużynowe zwycięstwo jest dowodem pilnej pracy i ambitnej gry całego zespołu cichych pracowników, dla których idea zwycięstwa więcej znaczy aniżeli cenna nagroda osobista. Organizatorzy turnieju wywiązali się ze swego trudnego zadania bez zarzutu. Z ramienia Wszechświatowego Związku „Makkabi“ Okręg Polska by obecnym na turnieju p. dr. Mechner z Bielska.

Z ostatniej chwili.

Posiedzenie Kom. Obywatelskiego.

Wczoraj tj. dnia 12 września odbyło się w sali Ratusza posiedzenie wszystkich sekcji komitetu Obywatelskiego. Kierownicy wszystkich sekcji wypowiedzieli się w sprawach organizacji uroczystości oraz adaptowali członków do poszczególnych sekcji. Postanowiono urządzić 4 główne zebrania wszystkich sekcji. W celu porozumienia się codziennego sekcji ze sobą ustanowiono kilku oficerów łącznikowych. Codziennie na Ratuszu między godz. 11—12 urzędować będzie p. pułk. sz. g. Kleber oraz p. radca Jakubowski.

Biuro prasowe urzędować będzie od poniedziałku w gmachu starostwa w godzinach popołudniowych. Komitet zwraca się z gorącym apelem do społeczeństwa tarnowskiego o przysyłanie datków pieniężnych do Banku Gospodarstwa krajowego na ręce p. Dyr. Hanauska, gdyż komitet nie rozporządza żadnymi środkami a aby uroczystość wypadła odpowiednio trzeba będzie poczynić wielkie wydatki.

MAURCY STEIGLER

otworzył

ZAKŁAD TECHN.-DENTYSTYCZNY

w Tarnowie, ul. Krakowska 11.

(dom Hermana Fluhra)

Godziny przyjęć od 9—1 i od 3—6.

Fabryka Materiałów Izolacyjnych i Wyrobów Korkowych Wilhelm Müller, w Szarleju (G. Śl.)

wyrabia i dostarcza: PŁYTY KORKOWE NAWSKRÓŚ IMPREGNOWANE, BEZWONNE.

Własne drużyny monterskie.

Wykonane izolacje: Rzeźnie miejskie w Dębicy, Katowicach, Królewskiej Hucie Mysłowicach, Rawiczu, Szamotułach i t. d.

Browary: Arcyksiążący w Żywcu, Götza w Okocimie, Lwowskie Tow. Akc. Browarów.

Wyłączne Przedstawicielstwo: **Józef Tarapani, Lwów, ul. Hetmańska 8.**

BIURO ARCHITEKTONICZNE
i BUDOWLANE

INŻ. EDWARDA OKONIA

architekty w Tarnowie

ul. Przecznicza Chyszowska 6.

I. piętro wykonuje: Telef. 236.

plany, kosztorysy, oszacowania, obliczenia statyczne i budowy kościołów, dworów, szkół, plebanji, domów mieszkalnych, budynków fabrycznych, zabudowań gospodarczych, wystaw sklepowych i wszystkich robót w zakresie budownictwa wchodzących.

NADBUDOWY i PRZEBUDOWY domów oraz pojedynczych mieszkań wykonuje się na dogodnych warunkach zapłaty.

OSZACOWANIA skutecznie się dla banków i urzędu skarbowego.

MERCEDES-BENZ

Najlepsze — najbezpieczniejsze — najoszczędniejsze

AUTOMOBILE

Każda Pani

powinna wiedzieć, że już nadeszły zagraniczne modele pierwszorzędnych okryć damskich i są do nabycia po cenach nadzwyczajnie niskich tylko u

L. Jabłońskiego, Krakowska 2.

ANTYKI

Kupuje się porcelanę, kryształ, obrazy, meble tkaniny i t. p.

Wiadomość w Administracji „Hasła“, Wałowa 19.

Hotel City

Pokoje z komfortem urządzone, czystość przestrzegana, ogrzewanie centralne, wodociąg w każdym pokoju.

Restauracja hotelowa.

Kuchnia doskonała i tania.

ul. Wałowa.

BRACIA BRAUN

EN GROS

DETAIL

Fabryka konfekcji damskiej.

Kino „Apollo“ Kino „Apollo“

od czwartku do niedzieli

Cyrk Wolfsona

wielki dramat cyrkowy w 10 aktach.

Kasa Oszczędność miasta Tarnowa

Przyjmuje wkładki złotowe i dolarowe,
udziela kredytu wekslowego i hipotecznego, oraz załatwia wszelkie transakcje w zakresie bankowości wchodzące.

Powiatowa Komenda Uzupełnień w Tarnowie.

L. dz. 32612/29.

Tarnów, dnia 10 września 1928 r.

Mężczyźni urodzeni w latach, 1908, 1909 i 1910 mający zamiar odbyć służbę w Marynarce wojennej w charakterze ochotników. powinni osobiście składać, najdalej do dnia 25 września 1929 r. w Powiatowej Komendzie Uzupełnień w Tarnowie, własnoręcznie pisane podania z życiorysem — dołączając następujące dokumenty:

- a) poświadczenie obywatelstwa polskiego,
- b) metrykę urodzenia,
- c) świadectwo moralności, zalegalizowane przez władze administracyjnego (Starostwo),
- d) zezwolenie ojca wzgl. prawnego opiekuna na wstąpienie do Marynarki wojennej, stwierdzone przez właściwy Urząd gminny lub Magistrat,
- e) świadectwo ewentualnej znajomości rzemiosła,
- f) zobowiązanie do służby w Marynarce Wojennej na przeciąg 4 ch lat i 3-ch miesięcy z czego na służbę obowiązkową przypada 2 lata i 3 miesiące.

W zastępstwie Komendanta PKU.

Przybytuński kapitan

Kier. I. Ref. i Zast. Kmdta PKU.

Doskonała maszyna
do pisania systemu „Jost“
tanio do sprzedania.

Wiadomość w administracji
„Hasła“ od 1 września.

Wytworne samochody marki

CITROEN

są do wynajęcia na dłuższe i bliższe tury. Zgłoszenia z grzeczności w firmie

Austro-Daimler, Tarnów, ul. Mościckiego 4.

Tel. Nr. 385.

Nadesłane.

POSZUKUJE SIĘ panny do pracy biurowej ze znajomością pisania na maszynie.

Wiadomość w administracji „Hasła“.

Popierajcie „HASŁO“.